

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۸۹ / ۳ / ۶
دانش آموزان و دولتیان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خردادماه) سال ۱۳۸۹	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

۱	<p>الف) معنی و مفهوم شعر و نثر</p> <p>«در تصحیح این قسمت، نظر همکاران گرامی صائب است.»</p> <p>۱- خدایی که عیب و نقص در وجودش (علت و سببی برای وجودش) نیست. (۰/۲۵)</p> <p>۲- بهار سرسبز با رنگ و بوی خوشایند از راه رسید. (۰/۲۵) ۳- دمنه عهد و پیمانش را با او استوار کرد. (۰/۲۵)</p> <p>۴- موج این دریا، طوفان به پا می‌کند (یا حرکت مردم جامعه، طوفانی به پا خواهد کرد). (۰/۲۵)</p> <p>۵- با آهستگی (۰/۲۵) پاسبان را صدا کرد (فراخواند). (۰/۲۵)</p> <p>۶- آوازخوان‌ها (۰/۲۵) در قایق‌ها نشسته‌اند. (۰/۲۵)</p> <p>۷- ابلیس به قصد دشمنی با انسان آمد (۰/۲۵) و به آن‌ها ساخت منجنیق (نوعی فلاخن) را آموخت. (۰/۲۵)</p> <p>۸- دانه‌ی دل (۰/۲۵) یا همه‌ی کوچکی (۰/۲۵) جایگاه خداوند جهان (دنيا و آخرت) است. (۰/۲۵)</p> <p>۹- دشتی (چمنزار) (۰/۲۵) که خداوند گسترده است (۰/۲۵) آینه‌ی آشکارمفاهیم آسمانی و الهی است. (۰/۲۵)</p> <p>۱۰- آسمان بلند (روزگار) را از تأثیر برکار آدمیان (۰/۲۵) میرا بدان (۰/۲۵) شایسته نیست (۰/۲۵) که آدم دانا، عوامل غیرمؤثر را سرزنش کند. (۰/۲۵)</p> <p>۱۱- برای فرمان برداری از دستور سلطان محمود (۰/۲۵) شاهزاده (سلطان مسعود) را ناراحت کرد (۰/۲۵) و سخنانی گفت که همانندان او (۰/۲۵) آن را تحمل نمی‌کنند. (۰/۲۵)</p>	۶
۲	<p>ب) معنی لغت « به معنای درست هر لغت (۰/۲۵) نمره تعلق می‌گیرد. »</p> <p>۱۲- بی‌نیازی ۱۳- دورویی (نفاق، تزویر، بی‌کاری، دورنگی) ۱۴- مرغابی‌ها ۱۵- گرز آهنی</p> <p>۱۶- پرهیزکاران (عابدان) ۱۷- تازه‌ها (نوادر و غریب، جمع طریفه، تازه و نو، نادر و غریب)</p> <p>۱۸- بی‌حاصل (نازا، عقیم) ۱۹- شدت و تند</p>	۲
۳	<p>پ) خودآزمایی</p> <p>۲۰- پیامبر اکرم (ص) (مطلوب شاعر) (۰/۲۵)</p> <p>۲۱- براعت استهلال (۰/۲۵)</p> <p>۲۲- کاربرد «ابلاغ رسمی» (۰/۲۵) برای نگهداری از کودک، طنز آمیز است. (۰/۲۵)</p> <p>(یا ابلاغ رسمی برای کارکنان دولت جهت انجام وظایف، صادر می‌شود.)</p> <p>۲۳- برای تأکید بر ارزش ذاتی (باطن ارزشمند اهمیت بیش‌تری از ظواهر دارد.) (یا هر پاسخی نظیر این مفهوم) (۰/۵)</p> <p>۲۴- فکر برگشتن بر ماندن غالب شد. (تصمیم گرفتن برای بازگشت) (۰/۵)</p> <p>۲۵- چون برخی واژه‌ها (مانند بنا و دیوار) در مفهوم نمادین یا استعاری (معنای غیر حقیقی) به کار رفته‌اند. (یا هر پاسخی نظیر این مفهوم) (۰/۵)</p> <p>۲۶- نماز حقیقی وسیله‌ای است برای تعالی و عروج انسان؛ آن چنان که آدمی در راز و نیاز با خداوند، تعلقات مادی را رها می‌کند. (یا هر پاسخی نظیر این مفهوم) (۰/۵)</p> <p>«ادامه در صفحه ی دوم»</p>	۳

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۸۹ / ۳ / ۶
دانش آموزان و دلبطیان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خردادماه) سال ۱۳۸۹	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

۴	<p>ت) درک مطلب</p> <p>۲۷- حقیقت در وجود هرانسانی است؛ اتحاد عاشق و معشوق؛ وحدت وجود؛ فقر و فنا (ذکر یک مفهوم کافی است) یا هر پاسخی نظیر یکی از این مفاهیم (۰/۵)</p> <p>۲۸- تأمل پیش از گفتار (سنجیده گویی / کلام ناسنجیده ، زیان رسان است.) (یا هر پاسخ مشابه دیگر) (۰/۵)</p> <p>۲۹- جنب و جوش و پیوستن به رستاخیز طبیعت (یا هر پاسخی نظیر این مفهوم) (۰/۵)</p> <p>۳۰- اجازة ی حضور به عموم مردم دادن (۰/۲۵)</p> <p>۳۱- پادشاهی که مردم را به حاکم ظالم و بی رحم می سپارد. (حمایت از ظالم / ترویج ستم و بی رحمی) (۰/۵) (یا هر پاسخی نظیر این مفهوم)</p> <p>۳۲- کار غیر ممکن و شگفت انجام دادن (یا هر پاسخی نظیر این مفهوم) (۰/۲۵)</p> <p>۳۳- تأکید بر انجام اعمال نیک (بدون ذخیره ی اعمال نیک ، نباید توقع پاداش یا عاقبت خیر داشت) (۰/۵) (یا هر پاسخ مشابه دیگر)</p> <p>۳۴- بی اعتنایی به حفظ جان از حوادث روزگار (یا حفظ نکردن نفس از هوی و هوس) (۰/۵) (یا هر پاسخی نظیر یکی از این مفاهیم)</p> <p>۳۵- کسی که برای خود نمایی و جلوه گری، با همگان ، هم صحبت و هم نشین است. (۰/۵) (یا هر پاسخی نظیر این مفهوم)</p>	۴
۳	<p>ث) تاریخ ادبیات و دانش های ادبی</p> <p>۳۶- خورشید ز ابر تیره دهد روی گاه گاه (یا مصراع اول) (۰/۲۵)</p> <p>۳۷- ایهام (۰/۲۵)</p> <p>۳۸- اغراق ، مراعات نظیر ، واج آرایی (نغمه ی حروف) ، تشخیص (استعاره ی مکنیه) ، کنایه (ذکر دو مورد کافی است) هر مورد (۰/۲۵) جمعاً (۰/۵)</p> <p>۳۹- سپید (۰/۲۵)</p> <p>۴۰- لطایف الطوائف (در صورت ذکر یکی از نام های «اتیس العارفين» و «محمود و ایاز» نیز نمره منظور گردد.) (۰/۲۵)</p> <p>۴۱- الف (سهیل محمودی) (۰/۲۵) ب) ایرج افشار یزدی (۰/۲۵)</p> <p>۴۲- ستایش آزادی و آزادی ، جهاد ، هجرت ، شهادت و پاک بازی ؛ محکوم کردن استبداد و بیداد ، زرپرستی ، اشرافیت ، روحیه ی دنیا زدگی و ثروت اندوزی ؛ مردم ستایی ؛ طرح اسوه های تاریخی به ویژه تاریخ اسلام و چهره های مبارز و متفکر معاصر ؛ بهره گیری از اساطیر ، نمادها و شخصیت های حماسی شاهنامه و تاریخ ایران و تفسیق آن ها و چهره های بزرگ و نمادهای تاریخ اسلام ؛ حضور گسترده ی فرهنگ اسلامی (آیات ، روایات و مضامین دینی) در آثار ادبی به خصوص طرح فرهنگ عاشورا و فرهنگ انتظار (موعود) ؛ امیدواری و ترسیم افق های پیروزی برخلاف ادبیات یأس زده ی قبل از انقلاب. (ذکر دو مورد کافی است / هر مورد (۰/۲۵)) جمعاً (۰/۵)</p> <p>۴۳- زبان تصویری دارد ، سرشار از آرایه های ادبی است ، هم از نظر فکر و هم از نظر ویژگی های ادبی نمی توان آن را نثر دانست و توصیف بر خبر برتری دارد، نثری فنی است. (ذکر دو مورد کافی است / هر مورد (۰/۲۵)) جمعاً (۰/۵)</p>	۳
۲	<p>ج) حفظ شعر</p> <p>۴۴- «ج» (گرفتار- زبون) (۰/۲۵) ۴۵- گوشه ی نان (۰/۲۵) ۴۶- «الف» (فطرت .....) (۰/۲۵)</p> <p>۴۷- الف (آدم خاکی) (۰/۲۵) ب) معذور می دار (۰/۲۵) دیر آورد بار (۰/۲۵)</p> <p>ج) قال و مقال عالمی (۰/۲۵) می کشم از برای تو (۰/۲۵)</p>	۲
۲۰	جمع نمره	۲۰
	«با تشکر از همکاران محترم»	